

Spolek Šalamoun

sídlo: Praha 4 – Záběhlice, U Mlýna 2232/23
korespondenční adresa: Novákových 25/857, Praha 8, 180 00
IČ 63837714
registrace pod sp. zn. L 6401 u Městského soudu v Praze
www.spoleksalamoun.com
ID datové schránky: g4kvibk
e-mail: spoleksalamoun@spoleksalamoun.com

V Praze dne 27. ledna 2024

Ministerstvo spravedlnosti ČR
JUDr. Pavel Blažek, Ph.D
ministr spravedlnosti
Vyšehradská 16
128 10 Praha 2

datovou schránkou

Motto: „Zásada veřejnosti je základní zásadou spravedlivého procesu a účast veřejnosti lze omezit či vyloučit pouze v zákonem taxativně stanovených případech, přičemž k vyloučení nebo omezení účasti veřejnosti by mělo docházet ve výjimečných případech a po důkladném posouzení konkrétních okolností ze strany soudu.“

Věc: Podnět k podání návrhu na zahájení kárného řízení o odpovědnosti soudce

Vážený pane ministře,

s odkazem na § 8, odst. 2, písm. e, zákona č. 7/2002 Sb., podáváme k Vaším rukám podnět k podání návrhu na zahájení kárného řízení o odpovědnosti soudce Okresního soudu v Ostravě, JUDr. Jany Bochňákové.

Spolek Šalamoun je registrovaný spolek, který se již třicet let zabývá nespravedlivě stíhanými, obžalovanými či odsouzenými a vězněnými oběti orgánů činných v trestním řízení (dále také „OČTŘ“). Během třiceti let naší činnosti jsme dokázali pomoci desítkám obětí zvláště a nedbalosti OČTŘ. Tak jako Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS) v době totality, tak i Spolek Šalamoun se dnes zabývá případy, kdy došlo ze strany státu, prostřednictvím jeho orgánů, k projevům zvláště a porušování lidských a občanských práv, a tedy ke zneužití úřední moci (a pravomoci) a poškození práv jednotlivců.

Spolek Šalamoun dlouhodobě sleduje trestní kauzu Jana Karase, projednávanou Okresním soudem v Ostravě samosoudkyní JUDr. Janou Bochňákovou.

Dne 23. 1. 2024 se v budově Okresního soudu v Ostravě v jednací síni č. 207 konalo další hlavní líčení v trestní věci pana Jana Karase. Před vstupem do jednací síně č. 207 stáli dva příslušníci justiční stráže, kteří do jednací síně odmítli vpustit nezávislého novináře Jana Šinágla a zástupce nezávislého zpravodajství KTV Live Ivana Smetanu, kdy oba případ pana Jana Karase dlouhodobě sledují. Argumentem přítomné justiční stráže, s ohledem na nevpuštění do jednací síně bylo, že se mají obrátit písemně na předsedu soudu.

Je nutno objektivně konstatovat, že veřejnost nebyla vyloučena dle § 200 Trestního řádu. Nebylo žádným akceptovatelným způsobem rozhodnuto o případném postupu dle § 201 TrŘ, natož pečlivě zdůvodněno.

Chceme zásadně akcentovat, že zásada veřejnosti je jedním z hlavních principů soudního procesu a je promítnuta jak do Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod (čl. 6 odst. 1 Úmluvy), tak do Ústavy ČR (čl. 96 odst. 2 Ústavy) a Listiny základních práv a svobod (čl. 38 odst. 2 Listiny). Z hlediska zákonných norem je pak zásada veřejnosti zakotvena především v § 116 a § 156 odst. 1 občanského soudního řádu, v § 2 odst. 2 a §§ 199 až 201 trestního řádu, a v § 6 zákona o soudech a soudcích.

Soudní řízení je tradičně postaveno na principu veřejnosti, a ústavodárce význam tohoto principu zdůraznil tím, že je zakotvil jak v čl. 96 odst. 2 Ústavy, tak v čl. 38 odst. 2 Listiny. Podle nauky princip veřejnosti spočívá v tom, že soudnímu projednávání věci může být v zásadě kdokoliv přítomen, i osoba na daném případě bezprostředně nezainteresovaná, a sleduje jednak prvek kontroly činnosti soudů a jednak prvek prevence (Pavlíček, V., Hřebejk, J.: Ústava a ústavní řád české republiky. Svazek I. Ústava České republiky. Linde Praha: 1994. str. 233). Jinak řečeno veřejnost jednání má především umožňovat kontrolu řádného výkonu soudnictví, posouzení "jak ze strany státu koná se spravedlnost", má zabraňovat "utajené" tzv. kabinetní justici. Podle některých názorů je veřejnost jednání zároveň zárukou soudcovské nezávislosti, zřejmě proto, že veřejnost se může přesvědčit o tom, že soudce nejedná a nerozhoduje pod nějakým viditelným dohledem či nátlakem (Sládeček, V., Mikule, V., Sydlová, J.: Ústava České republiky. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2007. str. 798. bod 12). Ještě jinak řečeno jde o všeobecný požadavek na transparentnost soudní moci (Klíma, K. a kol.: Komentář k Ústavě a Listině. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. str. 498). **Ústavní soud se rovněž v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 28/04 (in N 205/39 SbNU 171; 20/2006 Sb.) přihlásil k tomu, že obecné právní vědomí tradičně vnímá právo na veřejné projednání věci jako nástroj veřejné kontroly justice.** Účelem veřejného jednání "jest, aby se každý přesvědčiti mohl o tom, jak ze strany státu koná se spravedlnost, kteroužto kontrolou obecnstva nemožnou se stává všeliká strannost soudců" (srov. heslo "Veřejný", in: Riegrův slovník naučný, IX, Praha 1872, str. 997).

Dle vyjádření předsedy Okresního soudu v Ostravě, ze dne 19. 1. 2024 č.j. 0 St 1/2024 bylo sděleno, že důvodem nevpuštění Ivana Smetany do jednací síně hlavního veřejného líčení je ta skutečnost, **že před zahájením hlavního líčení**, dne 23. 8. 2023, pořídil fotografii samosoudkyně JUDr. Jany Bochňákové pro zpravodajské účely. Od této doby není již Ivan Smetana vpouštěn do jednací síně s argumentací samosoudkyně JUDr. Jany Bochňákové, že dle § 201 TrŘ by mohl rušit důstojný děj hlavního líčení. Dle předsedy soudu Mgr. Tomáše Kamrádka takový přístup považuje za přiměřený.

V této souvislosti nelze nezmínit Nález II. ÚS 2672/07, který konstatuje:
„Lze uzavřít, že přítomnost veřejnosti, ať už osobní či skrze obrazový či zvukový přenos nebo záznam, nelze jednoduše či automaticky odmítat či vylučovat bez toho, že by k tomu byl relevantní důvod, protože jinak se jedná o svévoli.“

Janu Šináglovi důvod nevpouštění na veřejné hlavní líčení sdělen nebyl.

Ani na jednu vteřinu nelze připustit, že v případě Ivana Smetany z KTV Live je pořízení fotografie samosoudkyně JUDr. Jany Bochňákové důvodem **doživotního** vyloučení z jednací síně, jako zástupce veřejnosti. Takový postup je naprostým projevem libovůle samosoudkyně JUDr. Jany Bochňákové a její nezpůsobilosti k výkonu funkce soudce. Pro oporu tohoto našeho závěru je nutno konstatovat, že i Ministerstvo spravedlnosti ČR připravuje tzv. kartu soudce, včetně fotografie, či jak patrně z veřejných zdrojů www.usoud.cz, www.nsoud.cz, galerie soudců jsou běžně dostupné.

Ani v případě nezávislého novináře Jana Šinágla nelze připustit, že se samosoudkyní JUDr. Janě Bochňákové zjevně „nelíbí“, což není a nemůže být důvodem nevpouštění, jako zástupce veřejnosti, na veřejné hlavní líčení.

Ani v jednom případě nebylo samosoudkyní JUDr. Janou Bochňákovou využito mírnějších prostředků k udržení důstojnosti hlavního líčení (napomenutí, pokuta), ale pouze pomocí justiční stráže zamezila fyzickému vpouštění těchto osob do jednací síně.

Zásadně brojíme proti takovéto selekci zástupců veřejnosti.

Máme za to, že důstojnost soudcovské funkce se netýká jen toho kterého soudce, nýbrž celé justice jako stavu. Pokud soudce tuto důstojnost narušuje, poškozují tím nejen sám sebe, ale i celou soudcovskou obec, neboť justice musí být v první řadě důvěryhodná. Je-li důvěra v soudcovský stav ohrožena, nelze očekávat, že veřejnost bude rozhodnutí soudců přijímat a je akceptovat. **Bez této důvěry ale nelze naplňovat principy právního státu.** Viz též nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2617/15 z 5. 9. 2016.

Bohužel se nejedná o ojedinělý exces samosoudkyně JUDr. Jany Bochňákové. Jak vyplývá z našeho podnětu na zahájení kárného řízení ze dne 30. září 2019 ve věci 71 T 121/2018 Ing. Marka Gáby, v hlavním líčení dne 19. 9. 2019, kdy sice nevyloučila zástupce veřejnosti, ale pro „jistotu“ **zakázala** pořizování zvukového záznamu všem osobám z řad veřejnosti, což jí zákon vůbec neumožňuje.

Jakou vážnost a důvěryhodnost justice a záruky fair procesu může samosoudkyně JUDr. Jana Bochňáková představovat, když před zahájením hlavního líčení dne 23. 1. 2024 sedí v soudní síni státní zástupce, kdežto právní zástupce „*sprostého*“ obžalovaného vyčkává na chodbě?

Ve světle všech těchto skutečností, považujeme náš návrh na kárné řízení proti samosoudkyni Okresního soudu v Ostravě, JUDr. Janě Bochňákové, za zcela důvodný, protože není učebnicovější příklad jak ohrozit nezávislost a nestrannost justice, než shora uvedený a zcela bezprecedentní postup. Žádáme Vás, abyste za to navrhl JUDr. Janu Bochňákovou kárně potrestat.

Děkujeme, v úctě

Spolek Šalamoun

John Bok, čestný předseda

za výbor Spolku Šalamoun:

Václav Peričevič

JUDr. PhDr. Miroslav Špadrna, Ph.D.

Mgr. Šimon Mach